

I. megoldás: Mivel $\gamma = 120^\circ$, azért c az $ABC\triangle$ legnagyobb oldala, és így

$$(1) \quad a < c < a + b,$$

és

$$(2) \quad b < c < a + b.$$

Azt kell bizonyítani, hogy az (1), ill. (2)-ben szereplő oldalakból háromszöget lehet szerkeszteni. Ennek szükséges és elégséges feltétele, hogy a legnagyobb oldal kisebb legyen a másik két oldal összegénél, vagyis

$$(3) \quad a + b < a + c$$

$$(4) \quad a + b < b + c$$

De (3) közvetlenül következik (2) első egyenlőtlenségéből és (4) közvetlenül (1) első részének folyománya.

Ezzel tételünk első részét bebizonyítottuk.

Jelöljük az (1) alatti oldalukból szerkesztett háromszög szögeit rendre α' , β' és γ' -vel.

Az eredeti $ABC\triangle$ -ből a cosinus tétel alapján

$$(5) \quad c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos 120^\circ = a^2 + b^2 + ab$$

mivel $\cos 120^\circ = -\frac{1}{2}$.

Másrészt a megszerkesztett háromszögből ugyancsak a cosinus-tétel felhasználásával

$$(6) \quad c^2 = a^2 + (a + b)^2 - 2a(a + b) \cos \beta'$$

(5) és (6)-ból következik, hogy

$$a^2 + b^2 + ab = a^2 + a^2 + 2ab + b^2 - 2a(a + b) \cos \beta'$$

amiből

$$2a(a + b) \cos \beta' = a^2 + ab = a(a + b),$$

és így

$$\cos \beta' = \frac{1}{2},$$

vagyis

$$\beta' = 60^\circ$$

A sinus-tétel szerint

$$\frac{\sin \beta'}{\sin \alpha'} = \frac{c}{a} = \frac{\sin \gamma}{\sin \alpha}$$

Mivel

$$\sin \beta' = \sin 60^\circ = \frac{1}{2}, \quad \text{és} \quad \sin \gamma = \sin 120^\circ = \frac{1}{2},$$

azért

$$\sin \alpha' = \sin \alpha$$

α' és α közül egyik sem fekszik a legnagyobb oldallal szemben, tehát egyikük sem lehet tompaszög, vagyis

$$\alpha' = \alpha,$$

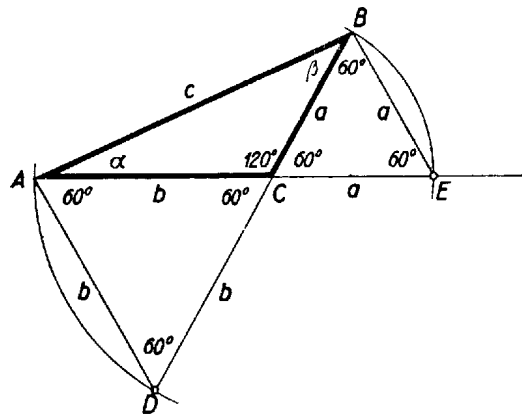
és

$$\gamma' = 180^\circ - \beta' - \alpha' = 180^\circ - 60^\circ - \alpha = 120^\circ - \alpha = 60^\circ + \beta.$$

A másik háromszöggel nem kell külön foglalkozni, mert csak a és b oldalakat, ill. α és β szögeket kell egymás között felcserélni.

Kántor Sándor (Debrecen, Ref. g. IV. o. t.)

II. megoldás: Állításunkat azzal bizonyíthatjuk, hogy tényleg megszerkesztjük az a , c , $a + b$ és b , c , $a + b$ oldalú háromszögeket.

Rajzoljuk meg az adott ABC_{Δ} -et, melyben $\gamma = 120^{\circ}$. (L. ábrát). Hosszabbítsuk meg az a és b oldalakat C -n túl a $CD = b$, illetőleg $CE = a$ szakaszokkal. Mivel γ mellékszöge 60° , azért az BCE és ACD háromszögek nemcsak egyenlő szárúak, hanem egyenlő oldalúak, és így EAB_{Δ} és DBA_{Δ} a keresett háromszögek, melyeknek szögei tehát

$$60^{\circ}, \alpha, 60^{\circ} + \beta$$

illetőleg

$$60^{\circ}, \beta, 60^{\circ} + \alpha$$

Misota Lajos (Pécs, Nagy Lajos g. IV. o. t.)